

Argentina

Buenos Aires, Rosario a Santa Fe, Argentina

Krajanské komunity v Argentině, konkrétně v **Buenos Aires, Santa Fe a Rosariu**, jsou v zemi usazené od konce 19. století. Češi, zejména Moravané z oblasti Hané a Slovácka, odcházeli z tehdejšího Rakouska-Uherska především z ekonomických důvodů. Do Argentiny přicházeli, protože je lákala možnost získat od argentinské vlády levnou půdu. Zároveň se mnoho mužů snažilo vyhnout vojenské službě v tehdejší rakousko-uherské armádě, později také odcházeli v předtuše druhé světové války. Dnes žije v Argentině několik tisíc českých krajanů: v Buenos Aires, Santa Fe, Rosariu, v oblasti Chaca, ale také v Patagonii a pohraničních oblastech.

Ve 30. letech 20. století posílal český stát do Argentiny krajanské učitele, tato tradice se však přerušila v době druhé světové války a po roce 1948. Učitelé začali znovu v Argentině působit až v roce 2004.

Vyučování českého jazyka a kultury probíhá za hojné účasti potomků krajanů druhé a třetí generace (pravidelně navštěvuje hodiny 50 žáků, nepravidelně až 70 žáků). Početnou skupinu žáků tvoří pokročilí studenti ve věku 60 až 80 let. Hodiny navštěvují také Argentinci, kteří chtějí studovat v Čechách, mají kontakt s Českou republikou díky svému zaměstnání nebo mají zájem o slovanské jazyky, počet těchto žáků v roce 2013 významně vzrostl, začátečnické skupiny nyní sestávají převážně z Argentinců.

V Buenos Aires probíhá vyučování každým rokem v prostorách Kennedyho univerzity, v Santa Fe v sále společenského klubu Club del Orden a v Rosariu v budově krajanského spolku Československý domov.

K výuce jsou používány již druhým rokem zejména učebnice *Quiere Usted hablar Checo? Česky krok za krokem* a *Česky, prosím*. Ve výuce jsou také používány české písničky a další nahrávky, autentické texty a ukázky z české literatury. V minulých dvou semestrech byl nabízen seminář o českých realitách, kultuře a historii pro krajanů a argentinskou veřejnost na Filosofické fakultě Universidad Buenos Aires. Výuka češtiny probíhá i přímo v krajanských klubech, v Českém domě (Valentin Alsina) a ve Spartě (Villa Dominico).

Provincie Chaco

Presidencia Roque Sáenz Peña, Resistencia, Pampa del Indio

Velká část členů krajanské komunity v **Chacu** se v Argentině již narodila. Jedná se už o druhou, třetí, dnes často i čtvrtou generaci českých imigrantů, kteří přišli především z Moravy, z malého městečka Velké Bílovice. Jako první odešel starosta města pan Osička a poté se za ním vydalo téměř všechno obyvatelstvo této lokality. Samozřejmě sem přišli i imigranti z jiných míst tehdejšího Československa, z Ostravy, Prahy atd. Mnozí z nich měli v plánu emigrovat do Spojených států amerických nebo do Kanady, ale

povolení dostali pouze do Jižní Ameriky. Imigrační úřad je z Buenos Aires poslal do Chaca, kde jim zajistil levnou půdu k obdělávání. Čekalo je velké překvapení: původní nevzdělané obyvatelstvo žijící způsobem v souladu s přírodou, spousta hmyzu, jedovatí hadi, pustá neobydlená krajina a letní horka s teplotami kolem padesáti stupňů. Byli ale šťastní, že vlastní svůj kus půdy, protože z Evropy je vyhnala hospodářská krize ve 20. a 30. letech 20. století, která zachvátila celou zemi, hlad a nepříliš viditelná budoucnost. Většina příchozích Čechů v Chacu začala pracovat v zemědělství. Obdělávala půdu, na které pěstovala bavlnu a sóju, někteří si později zařídili svoji vlastní živnost, otevřeli řeznictví, postavili školy pro své děti. Další vlna imigrantů byla zaznamenána po konci druhé světové války.

Již před druhou světovou válkou v této destinaci působili čeští učitelé, kteří vyučovali mateřský jazyk v areálu, který dnes patří *Československému spolku v Sáenz Peña*. Učitelé přijížděli z Československa, ale jejich působení přerušila válka a následně éra komunismu. Během této doby zde Češi měli těžké časy. Všichni byli považováni za komunisty, a proto se nemohli svobodně hlásit ke svému původu. Čeští učitelé zde působí opět od roku 2004.

Výuka českého jazyka v **Presidencia Roque Sáenz Peña** se uskutečňuje v sídle *Československého spolku*. Spolek vlastní budovu, která jednou částí slouží jako muzeum, druhou částí jako třída se základním vybavením. Zde probíhají kurzy češtiny především v ranních (skupina seniorů) a večerních hodinách (skupiny dospělých, adolescentů a dětí) jako součást volnočasových aktivit. Mimo výuku jazyků je možné navštěvovat kurzy vaření, které jsou realizovatelné díky velké kuchyni, jež se ve spolku nachází. Areál disponuje rozlehlým zatravněným pozemkem a velkým sálem, proto se zde poměrně často pořádají různé oslavy a zábava pro děti i dospělé (Den dětí, oslava Mikuláše aj.).

Výuka rovněž probíhá v **Resistencii**, hlavním městě provincie Chaco. Studenti docházejí na hodiny češtiny do budovy katedry výuky moderních cizích jazyků (Departamento de los idiomas modernos), která patří místní univerzitě Universidad Nacional del Nordeste. Jazykové kurzy se pořádají jednou týdně v několika skupinách. Jedná se o kurzy, které jsou nabízeny i na stránkách univerzity a jsou v každém semestru zakončeny písemnou a ústní zkouškou. Ve městě existuje také československý spolek *Asociación Civil Checoslovaca Bratři Všichni del Chaco*.

V malém městečku **Pampa del Indio** se dříve učilo na rodinné farmě jedné z krajaňských rodin. V současnosti však kvůli nedostatku žáků výuka neprobíhá. Učitel ale s komunitou udržuje kontakt občasnými návštěvami krajanů.

Provincie Misiones

Další krajanská komunita sídlí ve městě **Oberá** v provincii Misiones. Kvůli velké časové náročnosti spojené s cestováním sem učitel na výuku nezajíždí, nicméně je místní komunitou několikrát do roka zván na různé oslavy, především na mezinárodní festival krajanských spolků *Fiesta Nacional del Inmigrante*, který se každoročně koná na začátku září.

Kromě výuky všech věkových skupin, od dětí navštěvujících základní školu až po seniory, učitel organizuje další aktivity a činnosti, které lákají nové zájemce a členy komunity (tanec, zpěv, hra na hudební nástroj, divadlo, kulturní rozhled, vaření aj.).

Každoročně ve spolupráci s učitelem působícím v Buenos Aires připravuje *Festival české a slovenské kultury v Latinské Americe*. Na něm se setkávají krajané z Paraguaye, Argentiny i Brazílie. Učitel tak zastává další důležitou funkci: pomáhá navazovat kontakty mezi jednotlivými českými komunitami na jihoamerickém kontinentu.